

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Okul içinde ve çevresinde meydana gelen şiddet olaylarının, öğrencilerin ateşli silah ve diğer tehlikeli araçlara erişiminin, akran zorbalığının ve şiddet riskine ilişkin erken uyarı mekanizmalarının tüm yönleriyle incelenmesi ve çocukların güvenli eğitim ortamında bulunmasını sağlayacak kalıcı önleyici politikaların oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ve TBMM içtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

İzzet AKBULUT
Burdur Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Çocukların güvenli bir ortamda eğitim görmesi, eğitim hakkının temel koşullarından biridir. Bununla birlikte son dönemde okulların içinde ve çevresinde meydana gelen silahlı saldırılar, yaralama olayları ve akran şiddeti; okul güvenliğinin yalnızca bina giriş-çıkışlarının kontrolüyle sınırlı ele alınamayacağını göstermektedir. Özellikle çocukların ateşli silahlara erişebilmesi, okul dışındaki husumet ve zorbalığın eğitim ortamına taşınması ve risk işaretlerinin olay gerçekleşmeden önce tespit edilip edilemediği kapsamlı biçimde incelenmelidir.

TÜİK'in 2025 yılı Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistiklerine göre çocukların karıştığı olay sayısı 609 bin 959'dur. Bu olaylarda 196 bin 308 çocuk suça sürüklenme sebebiyle güvenlik birimlerine gelmiş veya getirilmiştir. Suça sürüklenen çocukların yüzde 41,6'sına yaralama, yüzde 14,7'sine hırsızlık, yüzde 9,7'sine uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanma, satma veya satın alma, yüzde 5,1'ine ise tehdit suçu isnat edilmiştir. Aynı yıl suç mağduru olarak güvenlik birimlerine gelen 224 bin 579 çocuğun yüzde 59,2'si yaralama nedeniyle mağdur olmuştur. Bu veriler doğrudan okul olaylarını göstermemekle birlikte çocuklar arasındaki şiddet olgusunun genel boyutunun dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

2026 yılı içinde eğitim kurumlarıyla bağlantılı yaşanan olaylar, konuyu daha da görünürlü hale getirmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa'daki iki okulda meydana gelen silahlı saldırıların ardından İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda okul güvenliği uygulamalarının yeniden değerlendirildiğini açıklamıştır. Bakanlık açıklamasında okul giriş-çıkışları, çevre denetimleri, kamera sistemleri, ziyaretçi uygulamaları, servis güzergâhları, ruhsatsız silahlara erişimin önlenmesi, kriz anı müdahalesi ve psikososyal destek başlıklarının ele alındığı; kısa, orta ve uzun vadeli çok katmanlı bir eylem planı hazırlanmasının kararlaştırıldığı belirtilmiştir.

22 Eylül 2026 tarihinde Manisa'nın Turgutlu ilçesinde İnci Üzmez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yakınında meydana gelen silahlı saldırıda öğrenciler yaralanmış, İçişleri Bakanlığı olayın tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla mülkiye ve polis başmüfettişleri görevlendirmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı da müfettiş görevlendirerek okulda eğitime ara vermiş ve öğrenci, öğretmen ve veliler için psikososyal destek çalışması başlatmıştır. Kamuoyuna yansıyan adli açıklamalarda saldırıda kullanılan silahın çocuğun eline nasıl geçtiği, silahın muhafaza koşulları, ebeveynlerin gözetim yükümlülüğü ve olay öncesinde akran zorbalığı bulunup bulunmadığının araştırıldığı belirtilmiştir.

Bu olayların ortaya çıkardığı en önemli başlıklardan biri çocukların ateşli silahlara erişimidir. Evlerde bulunan ruhsatlı veya ruhsatsız silahların çocukların erişemeyeceği şekilde muhafaza edilip edilmediği, mevcut saklama yükümlülüklerinin ve denetimlerin yeterliliği, bir çocuğun silahla evden çıkarak okuluna veya okul çevresine ulaşmasını önleyecek mekanizmaların bulunup bulunmadığı değerlendirilmelidir. Silaha erişim meselesi, yalnızca okul kapısında alınacak tedbirlerle çözülemeyecek; aile, kolluk ve sosyal politika boyutları bulunan bir çocuk güvenliği sorunudur.

2026-2027 eğitim öğretim yılına ilişkin Millî Eğitim Bakanlığı Genelgesinde "Güvenli Okul İklimi" kapsamında okul ve çevresi güvenlik tedbirlerinin eksiksiz uygulanması, giriş-çıkışların kontrollü sağlanması, risklerin il ve ilçe kurullarınca değerlendirilmesi ve olumsuz davranışların suça dönüşmesini önleyici tedbirlerin ilgili kurumlarla eşgüdüm içinde yürütülmesi öngörülmüştür. Buna rağmen yaşanan olaylar, düzenlemelerin okul bazında ne ölçüde uygulandığının ve risk analizlerinin ne kadar işlevsel olduğunun incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Okul güvenliği yalnızca kamera, turnike, özel güvenlik veya kolluk tedbirlerinden ibaret değildir. Akran zorbalığı, tehdit, sosyal medya üzerinden gelişen çatışmalar, öğrenciler arasındaki husumet, aile içindeki riskler, madde kullanımı ve davranış değişiklikleri çoğu zaman olaydan önce çeşitli işaretler verebilmektedir. Rehber öğretmen ve psikolojik danışmanların öğrenci sayısına göre yeterliliği,

davranışların bildirilme ve değerlendirilme sistemi, okul yönetimleri ile rehberlik servisleri arasındaki işleyiş ve gerektiğinde sosyal hizmet, sağlık ve kolluk birimlerine yönlendirme süreçleri araştırılmalıdır.

Ayrıca Türkiye’de okul içinde, okul bahçesinde ve okul çevresinde meydana gelen şiddet olaylarının tek bir bütüncül veri seti üzerinden kamuoyuna düzenli biçimde açıklanması önemlidir. Öldürme, yaralama, tehdit, bıçaklama, ateşli silah kullanımı ve diğer şiddet olaylarının yıllara, illere, okul türlerine ve yaş gruplarına göre dağılımı; olaylarda kullanılan silah veya kesici aletlerin türü ve temin şekli; olaylara karışan çocukların daha önce disiplin, adli olay, zorbalık veya psikososyal risk bakımından tespit edilip edilmediği ortaya konulmalıdır. Sağlıklı politika üretimi ancak ölçülebilir ve karşılaştırılabilir verilerle mümkündür.

Bu kapsamda; son beş yılda okul içinde ve çevresinde meydana gelen şiddet ve silahlı olayların kapsamlı envanterinin çıkarılması, öğrencilerin ateşli silah ve kesici aletlere erişim yollarının incelenmesi, evlerdeki silahların güvenli muhafazasına ilişkin mevzuat ve denetimlerin değerlendirilmesi, okul güvenlik tedbirlerinin ve 2026 yılında açıklanan eylem planlarının sahadaki uygulamasının araştırılması, akran zorbalığı ve şiddet riskine ilişkin erken uyarı mekanizmalarının yeterliliğinin belirlenmesi, rehberlik ve psikososyal destek kapasitesinin incelenmesi, okul-aile-kolluk-sosyal hizmet-sağlık birimleri arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi ve çocukların güvenli eğitim hakkını koruyacak kalıcı önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla amacıyla Anayasa’nın 98. maddesi ve TBMM içtüzüğünün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

